

„Aš ne guru. Guru neklysta“

Autorius: Bodo Schäfer

Šaltinis: žurnalas „Mūsų pinigai“ («Наши деньги»)

- **Manoma, kad mokėjimas valdyti pinigus įgaunamas vaikystėje. Kokie buvo jūsų „finansų universitetai“?**
- Iš tikrųjų, vaikams sekasi, kai pirmasis pamokas apie efektyvų pinigų valdymą jie gauna iš savo tėvų. Bet, deja, ne visų tėvai yra turtingi. O net jeigu ir turtingi, dauguma vaikų tiesiog negauna reikiamų žinių. Savo laiku aš parašiau knygą skirta būtent vaikams („Manis arba pinigų abėcėlė“), kad išmokyčiau juos „bendravimo“ su pinigais pagrindų. Kalbant apie mane, tai aš neturėjau nei kalbančio šuns, nei turtingų tėvų, kurie galėtų išmokyti mane šių pagrindų. Todėl būdamas 26 metų amžiaus aš bankrutavau.
- **Bet jus radote išeitį ir po kelių metų uždirbote savo pirmąjį milijoną. Ką jus darėte?**
- Aš pradėjau ieškoti finansų konsultanto-trenerio. Nors ne iš karto, bet man pavyko tai padaryti. Mano mokytojais tapo iš karto du ponai – ponas Hovelmannas, vokiečių verslininkas, ir ponas Danielius S. Pena, amerikiečių naftos magnatas-milijardierius, kuris savo laiku įkūrė naftos įmonę, turėdamas mažiau nei tūkstantį dolerių nuosavo kapitalo (per sekančius aštuonerius metus jis užaugino jį iki 800 milijonų). Būtent jie mane išmokė daugybės paslapčių ir elgesio su pinigais pagrindų.
Čia norėčiau pažymėti, kad svarbu suprasti skirtumą tarp bankroto ir vargingumo. Kai aš bankrutavau būdamas 26 metų, aš sau sakiau: „Aš – vargšas“. Danielius S. Pena man labai greitai paaiškino, kad aš nesu vargšas, o tik laikinai esu bankroto būsenoje. Po šito aš pradėjau visai kitaip galvoti.
- **Neskaitant trenerių pagalbos, kas dar jums padėjo perlaužti situaciją?**
- Aš labai norėjau mokytis, tam kad išlipčiau iš finansinės duobės ir tapčiau tikra asmenybe. Žmogus gali tobulėti dirbdamas, todėl aš norėjau surasti savo gyvenimo tikslą ir tokį užsiėmimą, kuriam norėtu atiduoti 200% savo energijos. Manau, kad mano pirmajam treneriui (ponui Hovelmannui) nepatiko tai, kaip aš elgiuosi su savo gabumais. Jam nepatiko mano elgesys su kitais žmonėmis, mano savimyliška išvaizda. Tuo pačiu jis matė, kad manyje dega troškimas mokytis ir padaryti viską, kad pasiekčiau sėkmę. Po dviejų metų, nežiūrint į tai, kad mūsų santykiai labiau panašėjo į tėvo ir sūnaus santykius, mes tapome draugais. Sekančius keturis metus jis liko mano mokytoju. Kiekvienas turi tapti tuo, kuo jis nori tapti. Tam sunaudojama daug prakaito ir pastangų, bet tai ir yra mūsų gyvenimas.
- **Kam jus išleidote savo pirmuosius pinigus?**
- Aš turėjau tris įmones: eksporto-importo, meksikietiško sidabro gaminių prekybos įmonė ir draudimo. Per aštuonis mėnesius nuo pažinties su savo pirmuoju treneriu aš neišleidau nė cento, stengdamasis kaip nors atsikratyti savo skolų. Aš net pardaviau savo mašiną, nes maniau, kad ji per daug brangi. Naują mašiną (penkiašimtąjį Mercedesą) nusipirkau tik po to, kai uždirbau savo pirmąjį milijoną dolerių. Nusipirkau jį už grynuosius, be to jo kaina neviršijo mano dviejų mėnesių pajamų. Būtent šios svarbios taisyklės patarė laikytis Danielius S. Pena.
- **Ką jums reiškia pinigai?**
- Pinigai – tai laisvė išreikšti spausdintais ženklais. Pinigai – tai šansas su savo gyvenimu padaryti tai, ko norisi. Dirbti tada, kai norisi dirbti. Pinigai – tai laisvė padėti

savo šeimai sukurti tokį gyvenimo būdą, kurio ji yra verta. Tai taip pat šansas padėti vargšams, kurie mus supa. Ar pinigai suteikia sėkmę ir laimę? Aš atsakysiu kiek kitaip. Be pinigų labai sunku pasiekti tam tikro sėkmės ir laimės lygio. Kapitalistiniame pasaulyje – beveik neįmanoma. Ar reikia turėti daug pinigų – ne. Reikia turėti tiek pinigų, kad būtum laisvas žmogus. Pinigų perteklius gali tapti našta. Viskas priklauso nuo jūsų tikslų, planų ir asmenybės.

– **Ir vis dėlto, ar pinigai suteikia sėkmę ir laimę?**

- Sėkmė – tai galimybė gauti tai, ko nori. Laimė – tai mokėjimas mėgautis sėkme. Pinigai yra svarbus, nes jie leidžia mums rinktis tą veiklos sritį, kuri atneša daugiausia džiaugsmo. Skurdas daro žmones nelaimingus. Skurdas – tai liga, kuri tampa chroniška ir, jeigu jus kada su tuo susitaikėte, yra labai sunkiai gydoma.

Jus neturite leisti kad jūsų finansinė padėtis atimtų pasitikėjimą savimi, nes be jo jus tesite varganą egzistenciją. Žmogus netikintis savimi nieko nedaro, nieko neturi ir yra niekas.

Tuo pačiu sėdėti ir laukti stebuklo yra taip pat kvaila, kaip sportininkui sėdėti namie prieš televizorių, žiūrėti Olimpines žaidynes ir tikėtis jose gauti aukso medalį. Stebuklas neateina savaime – tai mes turime jį padaryti, mes turime nuolatos mokytis ir augti.

Nuolatos mokytis ir augti – tai tapo mano gyvenimo būdu. Jeigu mes daugiau neaugame dvasiškai, mes mirštame. Augimas – tai gyvenimas.

– **Ar tikrai kiekvienas gali tapti milijonieriumi?**

- Ne visai. Yra žmonių su įgimta fizine negalia arba žmonių, kurie atėjo į šį pasaulį skurdo sąlygomis ir neturėjo galimybės gauti išsilavinimą. Bet jeigu mes kalbame apie sveikus laisvo pasaulio piliečius, tai šiuo atveju aš sakau „taip“. Aš sutikau daug žmonių, kurie norėjo savo gyvenime kažko pasiekti. Po kelių metų jie tai padarydavo. Turiu pripažinti, karjeros pradžioje aš kartais galvodavau, kad vienas žmogus gali pasiekti savo, o kitam vargu ar pasiseks. Ir labai dažnai klydau. Todėl aš supratau: tokių žmonių nėra. Net jei kalbėsime apie žmones su fizine ir protine negalia, gimusius nepalankiomis sąlygomis, apie kuriuos aš minėjau anksčiau, aš galiu pateikti daugybę pavyzdžių, kad ir jie daug pasiekdavo.

Aš esu tikras, kad kiekvienas žmogus per septynerius metus gali užsidirbti pirmą milijoną. Bet tam reikia laikytis šešių punktų plano: mąstyti turtingai, taupyti, uždirbti daugiau, planuoti finansus, pagal galimybę investuoti ir gauti malonumą iš pinigų.

Be to reikia suprasti atsakomybę, kuri jus užgula, ir savo vertės lygį (pinigų kiekis tiesiogiai proporcingas savo vertės lygiui, kurį mes jaučiame).

Jus turite daryti tai, kas patinka, ir profesionaliai tuo užsiiminėti. Prieš daugelį metų Niujorke aš susipažinau su labai turtingu žmogumi, virš jo rašomojo stalo kabėjo užrašas: „Kas visą dieną dirba, tas neturi laiko užsidirbti pinigų“. Tai reiškė, kad reikia surasti sau laiko apmąstymams. Į mano klausimą, apie ką reikia mąstyti, jis atsakė: „Pažink save ir išsiaiškink, kas tau teikia malonumą. O tada pagalvok, kaip iš to galima užsidirbti pinigų. Kasdien užduok sau šį klausimą ir kasdien ieškok geriausio atsakymo“. Jeigu jus darote tai, ką daro kiti, tada jūsų kaina tokia pat, kaip ir smėlio dykumoje. Reikia parodyti, kuo jus skiriatės, kiek jus esate unikalūs. Be to, pasikartosiu – reikia nuolatos mokytis ir augti tam, kad taptumėte geriausiu.

– **Ar galima jūsų patarimus, kuriuos duodate savo knygoje ir seminarų metu, pritaikyti mūsų šalyje? Ar Rusija dar yra kitoje vystymosi stadijoje?**

- Aš kaip tik manau, kad nei viena šalis neina į priekį taip greitai, kaip Rusija. Atvažiuodamas į jūsų šalį, aš matau kaip entuziastingai žmonės vejasi tai kur atsiliko ir mokosi naujovių. Rusijos piliečiai neturi galvoti: „Aš vargšas nes gyvenu Rusijoje“.

Jiems reikia mąstyti taip: „Būtent dėl to, kad aš gyvenu Rusijoje, aš galiu tapti turtingu“.

- **Sakoma, kad pinigų valdymas – tai profesija. Ar jus su tuo sutinkate?**
- Tai, ką jus sakote yra labai svarbu. Tai tas pats, kaip pačiam sau rauti dantis: gali būti, kad jums pavyks tai padaryti, bet skaudės kur kas labiau negu tuo atveju jei tai atliktų gydytojas odontologas. Galima palyginti su futbolo komanda. Įsivaizduokite, kad jus įsigijote grupę žaidėjų. Ar jie yra komanda? Galbūt, bet jus to tiksliai nežinote. Kaip juos galima suartinti? Vargu ar jus galite tiksliai į tai atsakyti. Todėl, prieš įsigyjant tokią žaidėjų grupę, jums reikia įsigyti gerą trenerį. Tokiu treneriu, iš esmės, ir turi būti jūsų finansų konsultantas. Žmogus, kuriuo jus pasitikite, kuris turi daug patirties ir gali iš jūsų komandos padaryti saldainiuką. Čia iškyla svarbus klausimas: o kur rasti tokį specialistą? Deja, auksinės taisyklės šiuo klausimu neegzistuoja. Reikia tiesiog ieškoti.
- **Jus taip pat laikomas laiko valdymo guru. Ką jums reiškia laikas?**
- Aš ne guru. Guru neklysta. Aš klystu kasdien. Manau laikas – pats svarbiausias mūsų gyvenimo komponentas. Jeigu jus prarandate pinigus, tai juos galima susigrąžinti. Jeigu prarandate laiką, tai prarandate jį amžiams. Būtent todėl aš rūpinuosi tuo, kaip leidžiu laiką. Aš visuomet jį planuoju ir manau, kad laiko valdymas – tai sugebėjimas optimizuoti mūsų valandas ir minutes. Aš manau, kad visų pirma mums reikalingas kompasas tam, kad žinotume, kur einame, kam einame ir dėl ko einame. Tik tuomet, kai mes atsakysime į šiuos klausimus, o taip pat į klausimą „kas aš esu?“, mes galėsime pagerinti savo laiko leidimą. Klausimas, kaip galima per dieną padaryti daugiau, kaip galima įgyvendinti tai, kas mums svarbu. Todėl laiko valdymas – iš tikrųjų yra tikslų valdymas.
- **Ką jus laikote didžiausiu savo pasiekimu šiai dienai?**
- Į šį klausimą sunku atsakyti. Tai priklauso nuo mano gyvenimo sferos, apie kurią klaustumėte. Aišku, galima per pustučių metų užsidirbti milijoną arba parašyti du pasaulinius bestselerius. Bet tokiais pat svarbiais pasiekimais yra stipri draugystė, partnerystė arba geri santykiai tarp tėvo ir sūnaus. Aš save laikau labai turtingu žmogumi, nes aš turiu šeimą, draugus, aš aistringai myliu gyvenimą, aš turiu ateities planus ir viziją.

Žurnalas „Mūsų pinigai“ («Наши деньги»)

Bodo Schäfer